

E-Content: สารบัญออนไลน์

เบญจา รุ่งเรืองศิลป์ *

นับตั้งแต่เรามีอินเทอร์เน็ตเป็นคลังความรู้มหาศาล ทำให้คำกล่าวที่ว่า "ทุกวันนี้เราสามารถเรียนรู้ได้" อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง และปริมาณของสารสนเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการบริโภคข้อมูลข่าวสารแปรเปลี่ยนไป เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการค้นคว้าข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นอกเหนือจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่เคยคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน

ภารกิจของผู้ให้บริการสารสนเทศ

ฐานข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์ (computerized databases) จึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาการบริการสืบค้นสารสนเทศแบบออนไลน์ (online information retrieval service) พบว่ามีฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ (commercial databases) ที่จัดทำและรวบรวมวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (electronic journal) ใ้มากมาย บางฐานข้อมูลนำเสนอในรูปแบบคัดย่อ (abstract) เอกสารเต็มรูป (full text) หรือสารบัญวารสารแต่ละฉบับ (current contents) เพื่อให้บริการผ่านอินเทอร์เน็ต และสืบค้นได้อย่างไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยฐานข้อมูลบางรายการอาจคิดค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ

ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศข้างต้น ผนวกกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ทำให้งบประมาณการบอกรับวารสารต่างประเทศของห้องสมุดหลายแห่งมีจำกัด ไม่สามารถจัดหารวารสารวิชาการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ครบถ้วนสมบูรณ์อีกต่อไป ก่อให้เกิดแนวความคิดและวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้สารสนเทศตามต้องการ คือ การรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มีผู้จัดทำขึ้น และนำออกมาให้บริการอย่างแพร่หลาย ทดแทนสารสนเทศที่ขาดหายไป พัฒนาการของฐานข้อมูลสารบัญวารสาร (current contents databases) จึงเกิดขึ้นท่ามกลางพลังกายพลังใจของคณะทำงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายวารสารและเอกสาร ภายใต้การสนับสนุนของ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ บริษัท Book Promotion and Service Ltd. โดยมีระบบแม่ข่ายคอมพิวเตอร์และศูนย์

*บรรณารักษ์ ฝ่ายบริการผู้อ่าน สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดการฐานข้อมูลอยู่ที่สถาบันวิทยบริการ คณะทำงานความร่วมมือฯ ศึกษาและดำเนินงาน
ต่อเนื่องด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ELIB มาตั้งแต่ปี 2542 และสิ่งที่จะได้รับจากการสืบค้น คือ

1. รายชื่อและรายการสารบัญวารสารต่างประเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัย
รวม 25 แห่ง ที่บอกรับในช่วงปี ค.ศ. 1999 และ 2000 มากกว่า 3,000 รายชื่อ
2. ชื่อห้องสมุดที่มีตัวเล่มให้บริการ
3. เรียกดูหน้าสารบัญได้ในรูปสแกนเอกสาร
4. เชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลของห้องสมุด เว็บไซต์ของผู้จัดพิมพ์ และฐานข้อมูล
ออนไลน์จากต่างประเทศ ที่มีการจัดทำสารบัญวารสารเผยแพร่อยู่บนเครือข่าย
5. สืบค้นได้จากชื่อเรื่อง คำสำคัญ และ ISSN

ฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นนี้ จึงไม่ต่างกับห้องวารสารขนาดใหญ่ จะให้บริการเวลาไหนก็ได้ แล้วแต่
โอกาสและความสะดวก

การสืบค้นฐานข้อมูลสารบัญวารสารบน ELIB Web

การเข้าสู่ฐานข้อมูล

ด้วย URL <http://clelib.car.chula.ac.th/elib> เลือก Current Contents

กลยุทธ์ในการสืบค้น

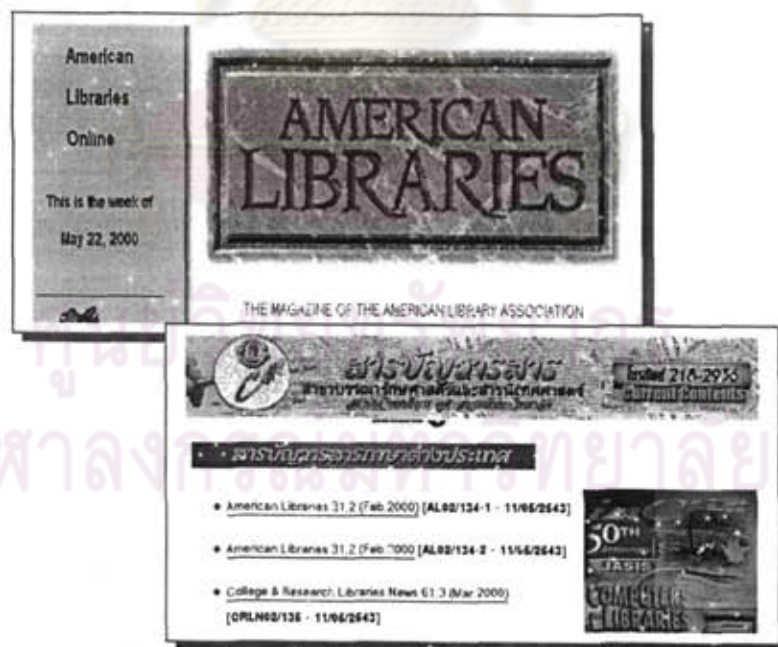
- ☑ Browse Search จาก Title และ ISSN
- ☑ Word / Phrase Search ด้วยคำ / กลุ่มคำ ที่ปรากฏในชื่อวารสาร
- ☑ Word / Phrase and Boolean Search สามารถใช้และกำหนดขอบเขต
ของการสืบค้นได้หลากหลายรูปแบบพร้อม ๆ กัน

การแสดงผลลัพธ์

เมื่อคลิกชื่อวารสารที่ต้องการ หน้าจอจะปรากฏข้อมูลของ ISSN Title ชื่อห้องสมุดที่มีตัวเล่มให้บริการ และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น ๆ คือ

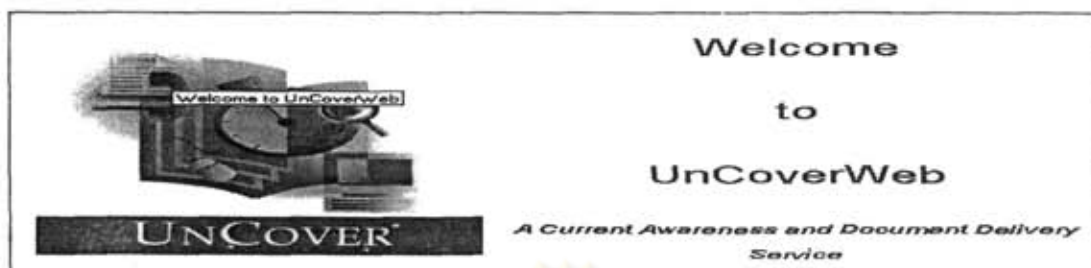
1. ฐานข้อมูลห้องสมุดมหาวิทยาลัย เช่น เชื่อมโยงไปยัง URL <http://www.library.msu.ac.th> ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นต้น
2. เว็บไซต์ของผู้จัดพิมพ์ เช่น เชื่อมโยงไปยัง URL <http://www.ala.org/online> ของ The American Library Association ผู้จัดทำวารสาร American Libraries เป็นต้น
3. Online Databases เช่น เชื่อมโยงไปยัง URL <http://uncweb.carl.org> ของ The UnCover Company ผู้ให้บริการฐานข้อมูลสารบัญวารสารต่างประเทศ เป็นต้น
4. หน้าสารบัญวารสารที่ได้จากการสแกนเอกสาร เช่น เชื่อมโยงไปยัง URL <http://www.car.chula.ac.th> ซึ่งเป็น CU Digital Library ของสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเลือกอ่านหน้าสารบัญที่มีการจัดทำเผยแพร่ไว้

ตัวอย่าง

นอกจากนี้คณะทำงานความร่วมมือฯ ได้รวบรวมรายละเอียดของลักษณะงานวารสารในแต่ละห้องสมุดมหาวิทยาลัยและรหัสห้องสมุด (library codes) เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นบน ELIB Web ฐานข้อมูลของบรรณารักษ์ชาวไทยได้ด้วย

แนะนำฐานข้อมูล UnCover

UnCover เป็นฐานข้อมูลของ The UnCover Company ประเทศสหรัฐอเมริกาที่รวบรวมสารบัญวารสารได้มากกว่า 18,000 ชื่อมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยทุกเดือน สามารถสืบค้นวารสารย้อนหลังได้ตั้งแต่ปี ค.ศ.1988 โดยไม่คิดค่าบริการ และติดต่อสั่งซื้อเอกสารหรือบทความที่ต้องการผ่านขั้นตอนการสั่งซื้อในระบบออนไลน์ได้ด้วยตนเอง

การเข้าสู่ฐานข้อมูล

ด้วย URL <http://uncweb.carl.org> หรือ <http://www.carl.org>

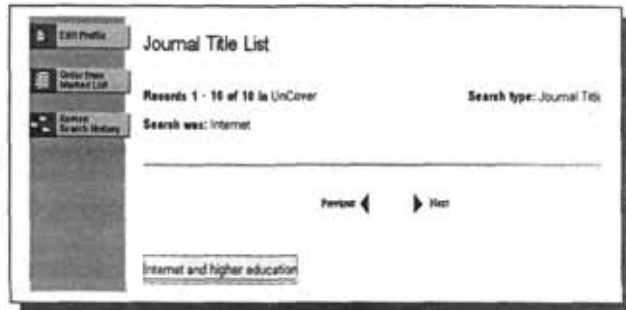
กลยุทธ์ในการสืบค้น

ขอแนะนำท่านเข้าสู่การสืบค้นด้วยทางเลือก *Search UnCover* ในหน้าโฮมเพจและคลิก *Search UnCover Now* ในหน้าจอต่อไป ฐานข้อมูลจะแสดงรูปแบบของการสืบค้น คือ

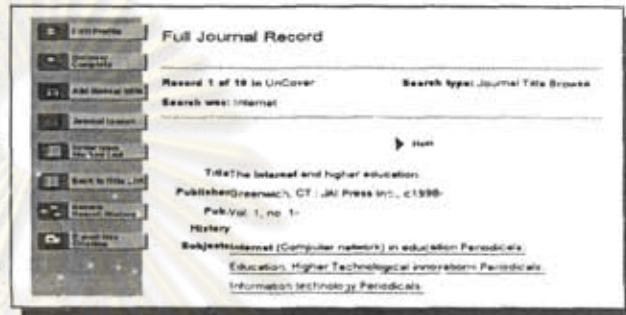
- ⊙ Keyword สืบค้นด้วยคำที่ต้องการในชื่อวารสาร บทความ หัวเรื่อง และสรุปย่อ
- ⊙ Author or name สืบค้นด้วยชื่อผู้เขียนบทความ
- ⊙ Journal Title Browse สืบค้นด้วยชื่อวารสาร
- ⊙ Search all indexes สืบค้นทุกรูปแบบ
- ⊙ All Years และ Limited by date ระบุปีของวารสารที่ต้องการ เป็นการจำกัดการสืบค้นเฉพาะ Keyword และ Author / name Searches เท่านั้น
- ⊙ เลือกฐานข้อมูล UnCover หรือ UnCover Express เพื่อระบุความต้องการรับเอกสารภายใน 3 วัน หรือ 24 ชั่วโมง

การแสดงผลลัพธ์

1. รายการอย่างย่อ (Search Results) ได้แก่ ชื่อผู้เขียน ชื่อบทความ ชื่อวารสารกำหนดออกของวารสาร เป็นต้น

2. รายการอย่างละเอียด (Full Article Record) ด้วยการคลิก รายการอย่างย่อที่เราสนใจเพื่อเรียกดูข้อมูลเพิ่มเติม เช่น Volume, Number, Page, Summary ราคาและค่าบริการจัดส่ง เป็นต้น

การสั่งซื้อเอกสาร / บทความฉบับเต็ม

ผู้ใช้บริการสามารถศึกษาวิธีการสั่งซื้อทางออนไลน์ด้วยทางเลือก *How to order* ได้ในหน้าจอ Search UnCover. ที่สำคัญผู้สั่งซื้อต้องสร้าง Profile ของตนเอง และแจ้ง Patron ID Number หรือ Account password ทั้งนี้ระบบให้แจ้งการชำระเงินผ่านบัญชี หรือบัตรเครดิต ตามที่กำหนดไว้เท่านั้น

UnionLists : อีกฐานข้อมูลหนึ่งที่น่าสนใจ

Union List of Periodicals (UnionLists) เป็นฐานข้อมูลหนึ่งในกลุ่ม General Databases ในชุดฐานข้อมูล FirstSearch ของ OCLC Online Computer Library Center Inc. ซึ่งรวบรวมรายละเอียด เช่น Title, Location, Holdings ฯลฯ ของวารสารที่มีให้บริการใน

กลุ่มห้องสมุดที่เป็นสมาชิกของ OCLC ประมาณ 7,400,000 รายการ ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย ปีละ 2 ครั้ง และสืบค้นได้เฉพาะผู้สมัครเป็นสมาชิกฐานข้อมูลเท่านั้น

การเข้าสู่ฐานข้อมูล

ด้วย URL <http://newfirstsearch.oclc.org>

กลยุทธ์ในการสืบค้น

- Basic Search ด้วย Keyword, Journal, Subject และ Title
- Advanced Search สามารถใช้คำสืบค้นได้มากขึ้นด้วย Boolean searching คือ ตัวเชื่อม and or not และจำกัดการสืบค้นจาก Language และ Newspaper ได้ด้วย

การแสดงผลลัพธ์

1. รายการอย่างย่อ (List of Records) ประกอบด้วย Title Location เป็นต้น
2. รายการอย่างละเอียด (Detailed Record) ประกอบด้วย Title, Location, Holding, Libraries That Own Item, References, Journal, Subjects, Accession Number เป็นต้น

UnionLists results for: kwi library.
Records found: 334764

Limit: PrintHelp
mail

Find related:	Books etc (WorkC=0)	Web Resources (WebExp0)	Articles (ArticleF=0)	Articles (ArticleF=0)	Journal (J=CO)	Encyclopedia (Encyc=CO)	Press (Press=CO)
---------------	---------------------	-------------------------	-----------------------	-----------------------	----------------	-------------------------	------------------

Prev Next

1. **Library journal.**
Library: OLD TAPPAN PUB LIBR; OLD TAPPAN, NJ Retains current + 4 years.
2. **School library journal : SLJ.**
Library: OLD TAPPAN PUB LIBR; OLD TAPPAN, NJ Retains current = 5 years.

UnionLists results for: kwi library.
Record 1 of 334764

Limit: PrintHelp
mail

Prev Next

Mark:

Ownership: Check the catalogs in your library.
• Libraries that Own Item

Database: UnionLists
Title: Library journal.
Library: OLD TAPPAN PUB LIBR (O4T)
OLD TAPPAN, NJ

Summary Hold: Retains current + 4 years. Date of Info: 19990623
Location(s): Main (O4TA); currently received; retained for limited time; Retains current + 4 years.
Group(s): NEW JERSEY UNION LIST OF SERIALS (NJUL)

UnionLists จึงเป็นฐานข้อมูลหนึ่งที่ช่วยให้ท่านเลือกใช้ ตรวจสอบและขอสำเนาวารสาร จากต่างประเทศได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ในชุดฐานข้อมูล FirstSearch นี้ ยังมีฐานข้อมูล Periodical Contents Index Subset (PerInd 1961-1991) สำหรับวารสารในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมีวิธีการสืบค้นคล้ายคลึงกับ UnionLists อีกด้วย

บทส่งท้าย

การสืบค้นฐานข้อมูลสารบัญวารสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นเรื่องของการเสาะแสวงหาสารสนเทศรูปแบบหนึ่งที่จัดกระจายอยู่บนแหล่งข้อมูลต่างๆ สำหรับการพัฒนามาบน ELIB Web นั้น ยังคงเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินต่อไปของคณะทำงานความร่วมมือฯ เพื่อให้เกิดศูนย์กลางของการใช้ทรัพยากรวารสารร่วมกันบนเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เราพร้อมที่จะให้ท่านทดลองสืบค้นและให้บริการสารบัญวารสารออนไลน์ ฐานข้อมูลที่สืบค้นได้ด้วยตัวท่านเองได้ที่

<http://clelib.car.chula.ac.th/elib>

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิทยบริการ. CU Digital Library 2543.

[Online] : <http://www.car.chula.ac.th>

OCLC FirstSearch 2000. [Online] : <http://newfirstsearch.oclc.org>

The UnCover Company. UnCoverWeb 2000. [Online] : <http://uncweb.carl.org>